

Hvad er ondskab? Der er mange definitioner af ondskab alt efter, hvem man spørger. Hvis jeg nu starter med det helt basale for ondskab. Det betyder at hvis man slår op i en ordbog på definitionen af ondskab: *"Ond er en, der er tilbøjelig til at volde andre fortræd, ulykke eller lignende. Ond er man hvis man er bevidst om at følgerne af ens egen handling, som skader en anden"* ("*Ordbog over det danske sprog*"). Hvis man tager et eksempel på noget mange folk nok ville betegne som ondskab, 11 september. Passer det på beskrivelsen, uden at blande religion ind i det? Ja, de gjorde det helt bevidst fordi de ville skade andre. Eller jødeforfølgelserne. Det var ondt og jeg tror ikke at mange vil sige at det ikke var ondt. Man prøvede bevidst og *fysisk* at gøre andre mennesker ondt. Eller Muhammed-krisen. Der er blandet meninger om. Hvis man betragter det ud fra beskrivelsen er det ikke ondt hvis ved "fortræd" forstår det som fysisk. Der er også psykisk fortræd. Der skete ikke noget fysisk med nogen, alt det var noget folk fortalte og troede på i deres hoveder. Er det ondt? Eller den nye sag omkring katolske præster, som har ydet vold og seksuel mishandling mod børn i stor stil verden over fx Tyskland, Italien, Irland, Brasilien osv. Eller helt inde i familiekernen er der også eksempler på ondskab. Der har været adskillige sager med familier hvor de voksne har misbrugt deres børn, både fysisk og psykisk. Fx lige for nylig en sag hvor forældrene i en familie fra Brønderslev blev sigtet for mishandling, vold og sex mod deres lettere retarderet 20-årige datter. Det kan man vel sige er både fysisk og psykisk vold.

Hvad skyldes ondskab? Når man ser på de her fem eksempler i hvert fald fire af dem, har det noget med religion at gøre. Den første 11 september er der nok mange, som ville sige at det ikke var ondskab, men religion. Jødeforfølgelsen har helt klart noget med religion at gøre, det handler om at blive udstødt fordi man har den forkerte hudfarve og tro. Fordi man er anderledes. Muhammed-krisen er det psykiske, religion, "ondskab" alt efter hvilke øjne som ser på sagen. De katolske præsters overgreb på børn der har vi også lidt religion indblandet. Folk har tillid til sådan en præst, munk eller nonne og da de så misbruger den tillid. Det er et svigt i den troende verden. Så er årsagen til ondskab religion i de fleste sammenhænge? Der er lige et modbevis i min påstande, med familien. Det er ikke religion i den forstand, men alligevel et svigt i den familiekjerne som vi tror på. Den beskyttende og varme kerne, som skal hjælpe os i nød og ikke svigte os. Reden inden børn skal lære, skubbes stille og roligt ud af når vi bliver store nok og som vi kan krybe tilbage til hvis vi bliver bange. Ikke sparkes ud af og hevet op igen i halen, så derefter sparkes ud af igen og igen. Svigt og ondskab fra forældrenes side.

Er mennesket ondt? Det er jo et stort spørgsmål. Det kommer an på mange ting, blandet andet hvem der ser på det og hvordan man ser på det. Hvis vi nu ser tilbage på religionen og ondskaben. Måske er ondskaben noget som "bare" ligger i os. Noget vi, mennesket bliver nødt til at komme ud med engang imellem. Måske bliver religionen brugt som en forklaring på ondskaben, men som i virkeligheden er menneskets behov for at være onde? Egoismen kan udvikle sig til ondskab. Derfor ligger den måske i os, hvis den ikke gjorde, ville vi dø. Man bliver nødt til at tænke på sig selv, det nytter ikke noget at være så højtidelig og ædel hele tiden. Ondskaben er måske egoisme, men ekstrem egoisme. Hvor er den grænse for at det er for meget egoisme, grænsen mellem egoisme og ondskab? Hvad er det, som driver folk til at gøre ondt mod andre fx bøddler, der torturerer folk? Er der fordi at de har af en psykisk lidelse eller kunne alle gøre det samme? Gælder det også forældre, som slår deres børn? Mennesker som har haft en dårlig barndom hvor de er blevet slået har en større risiko for selv at gøre det samme mod deres børn. Eller når barnet kommer i børnehave og begynder at slå de andre fordi det er sådan det foregår derhjemme. Er det arv eller miljø? Hvis det var generne så ville man kunne undersøge folk og se hvem der har større risiko for at blive "ond"? Eller er det miljøet vi vokser op i? Min holdning er at hvis det var miljøet, ville det forklare en hel del. Fx børnene som selv er blevet slået, slår selv senere i livet fordi de måske tror at det er måden man skal opføre sig på. Det virker mest logisk for mig hvis det var miljøet end hvis det var genetisk.

Ondskaben er noget som bare ligger i os. Det findes alle steder. Ikke noget som man kan undgå eller kurre imod, det er et overleverinstinkt af en slags. Men der er selvfølgelig grader af ondskab. Den almindelige grad, som ligger i os og den ekstreme, dem som nyder det, tror jeg.